SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:355

av Johnny Svedin (SD)

Kunskap om barns utsatthet i lärar- och förskollärarutbildningarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och förtydliga examensmålen för lärar- och förskollärarutbildningarna när det gäller att uppmärksamma barns utsatthet för våld, övergrepp och försummelse samt agera enligt verksamhetens ansvar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förskolan och skolan möter barn i deras vardag. Personalen behöver kunna uppmärksamma tecken på att ett barn far illa och veta hur oro ska hanteras. Uppgiften är inte att göra en egen brottsutredning eller ställa en psykiatrisk diagnos, utan att agera inom sitt yrkesansvar och bidra till att barnet får rätt skydd och stöd.

Det finns redan skyldigheter att anmäla oro för barn samt utbildningsstöd och kompetensutvecklingsinsatser. Regeringen har också beslutat om en nationell strategi mot våld mot barn. Dessa åtgärder ska tas till vara. Motionen utgår därför inte från att skyddsregler eller kunskapsstöd saknas.

Skolverkets kartläggning från 2025 visar att huvudmännens strategiska arbete varierar och att det finns risk för bristande likvärdighet, bland annat i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. I SOU 2026:34 konstateras samtidigt att kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer inte ingår som ett särskilt examensmål för lärare och

förskollärare. Utredningen lämnar inget förslag om en sådan ändring eftersom den inte bedöms nödvändig för att uppfylla EU-direktivets krav. Det utesluter inte en nationell reform med barnets skydd som utgångspunkt.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör se över och förtydliga examensmålen så att förmågan att uppmärksamma barns utsatthet och agera inom yrkesansvaret blir tydligare i utbildningen. Översynen bör omfatta kunskap om våld, övergrepp och försummelse, barns skilda sätt att uttrycka utsatthet samt ansvar, samverkan och hantering av orosanmälningar.

En tydligare grundkompetens ska komplettera, inte ersätta, introduktion och fortbildning för redan yrkesverksamma. Den behöver också förenas med fungerande rutiner och tillgång till stöd från exempelvis elevhälsa och socialtjänst. Ett nytt examensmål är inte i sig en garanti för att varje barn får hjälp i tid.

Förtydligandet ska samordnas med pågående reformer av lärarutbildningarna och med myndigheternas befintliga arbete. Regeringen bör bedöma konsekvenserna för lärosätenas utbildningsinnehåll, examination, resurser och övergångsregler. Målen ska vara relevanta för yrkesrollen och ge lärosätena utrymme att utforma undervisningen. Syftet är praktisk handlingsberedskap för barns skydd, inte att föra över socialtjänstens eller vårdens specialistuppgifter till lärarna.

Johnny Svedin (SD)